

Motion till riksdagen

1989/90:Fi25

av Gunnar Björk m.fl. (c)

med anledning av prop. 1989/90:94 om tillfälligt
förbud mot höjning av vinstutdelning i vissa
aktiebolag

Centerpartiet har så sent som under den allmänna motionstiden i januari i såväl sin ekonomisk-politiska motion som i en särskild motion redovisat sin syn på den svenska och internationella kapitalmarknadens utveckling.

Mot bakgrund av den fortgående internationella integrationen på det finansiella området i Västeuropa kombinerat med utvecklingen i Östeuropa framstår behovet av att undanröja hinder och regleringar som direkt motverkar eller hämmar den svenska kapitalmarknaden att fungera som mycket angelägna.

Genom förra årets beslut att avveckla de sista resterna av valutaregleringen tog den svenska kapitalmarknaden ett stort steg in i den internationella, finansiella integrationen. Senare i vår kommer Sveriges riksdag att ta ställning till ytterligare förslag som syftar till en internationell harmonisering. Exempel på detta är förslag om att ge möjlighet för utländskt ägande i svenska kreditinstitut.

Centerpartiet ställer sig i all huvudsak bakom de avregleringar som hittills skett på det finansiella området. Det är därför som vi också i våra motioner föreslagit ett avskaffande av omsättningsskatten på värdepapper.

Sett mot bakgrund av den här redovisade utvecklingen framstår införandet av ett temporärt utdelningsstopp för vinstutdelningar i aktiebolag som både inkonsekvent och direkt skadligt för kapitalbildningen och utvecklingen i svenska företag. Kritiken från främst utländska investerare har heller inte låtit vänta på sig när regeringens krispaket blev känt.

Förtroendet för den svenska ekonomin och därigenom även till svenska företag riskerar att dramatiskt minska med de signaler som regeringen genom sitt åtgärds paket redovisar. Utländska placeringsrådgivare avrådde redan dagen efter förslaget sina klienter att investera i Sverige.

Förutom förslaget om det s.k. utdelningsstoppet innebär införandet av prisstopp att regeringen blockerar möjligheterna för en positiv vinstutveckling i företagen.

Konsekvenserna av utdelningsstoppet och prisstopp blir att intresset på den internationella aktiemarknaden för svenskt näringsliv avtar. Den stadiga negativa nettoförsäljning av svenska aktier som skett sedan 1986 från utländska placerare kan förväntas fortsätta. Samtidigt blir de utländska aktiemarknaderna genom valutaavregleringen nu ännu intressantare och förmånligare för svenska aktieköp.

Förra året nettoköpte svenska placerare svenska aktier för 12,5 miljarder kronor medan motsvarande nettoköp av utländska aktier var 28 miljarder kronor. Nettoförlusten 1989 motsvarar i stort hela årets betalningsbalans. De positiva effekter en avveckling av omsättningsskatten kan ge för att ändra på detta tillstånd är obestridligt. Att av detta skäl införa nya regleringar och restriktioner förefaller dock som att regeringen ytterligare vill underblåsa den redan för stora nettoimport som idag råder på den svenska aktiehandeln.

En ytterligare dramatiskt försämrad bytesbalans, ökade valutaförluster och en trovärdighetskris för den svenska kronan är effekter som snabbt kan komma som en följd av regeringens krispaket.

Erfarenheterna från 1984 års utdelningsstopp för vinstutdelning visade med all önskvärd tydlighet att denna åtgärd avseende fördelningspolitiska ambitioner och en uppbromsning av kostnadsutvecklingen var verkningslös.

Resultatet blev istället – vilket med säkerhet kan förväntas även nu – att antalet fondemissioner i de svenska företagen istället ökar. Genom att istället för aktieutdelning erhålla nya aktier undgår såväl företagen som aktieägarna utdelningsskatt. En beräknad utdelningshöjning under 1990 – före utdelningsstoppet – på ca 15 % eller 2,4 miljarder kronor skulle för staten innebära en total skatteintäkt på ca 1,6 miljarder kronor som genom utdelningsstoppet uteblir.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs
att riksdagen avslår proposition 1989/90:94.

Stockholm den 12 februari 1990

Gunnar Björk (c)

Görel Thurdin (c)

Rolf Kenneryd (c)

Håkan Hansson (c)

Larz Johansson (c)

Ivar Franzén (c)

Gunilla André (c)

Martin Olsson (c)

Per-Ola Eriksson (c)